

פרק ד: '

הבל רועה צאן. עיסוק זה הוא עיסוקם של כל הדמויות הפופולריות משה, דוד וכו'. קין עובד אדמה שנתקללה זה מכבר. **רש"י** מסביר שזה מוכיח את צדקותו של הבל, שפרש מהאדמה המקוללת.

העבודה של כל אחד מניבה תוצאות והם מביאים מנחה לה'. ה' מקבל את מנחת הבל אבל לא את מנחת קין. למה ?

ראב"ע- כי הבל הביא מבכורות צאנו וקין לא הביא את פירות הביכורים .

ספורנו- הקב"ה לא שעה אל מנחתו של קין בגלל אישיותו המקולקלת .

"ויפלו פניו". קין מתעצב על כך. ה' שואל אותו מדוע הוא עצוב. "הלא אם תיטיב- שאת, ואם לא תיטיב- לפתח חטאת רובץ. ואלריך תשוקתו ואת תמשול בו ."

רש"י- אם תיטיב מעשיך, יסלח לך. ואם לא תשפר מעשיך- הם יחכו לך בפתח הקבר ויקטרגו עליך. היצר תמיד מנסה לפתות אותך ואתה יכול למשול בו ולהכניעו .

לאחר מכן, קין אומר משהו להבל ואז רוצח אותו. מה היה שם ?

רש"י- קין אמר משהו להבל כדי לחמם, הם נכנסו לריב וקין הרג את הבל.

בראשית רבה- הם חילקו ביניהם את העולם. אחד לקח את הקרקעות ואחד את המיטלטלין. ואז הם רבו כי אחד עמד על הקרקע ואחד השתמש במיטלטלין בגדים. בגלל הריב הזה קין רצח את הבל .

דבר אחר, הם חילקו ביניהם הכל ורבו באיזה שטח יהיה ביהמ"ק.

דבר אחר, נולדה איתם תאומה והם נלחמו על ליבה .

לאחר ה רצח, הקב"ה שואל את קין איפה הבל. **רש"י** אומר שיש כאן את אותו עיקרון כמו "אייכה". הקב"ה לא רצה להבהיל את קין אלא לפתוח איתו שיחה בצורה נעימה.

קין מתמם : "לא ידעתי, השומר אחי אנוכי!!"

"מה עשית?! קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה!"

רש"י- קול דמו של הבל וקול כל דורותיו הבאים שהיו אמורים לבוא .

לאחר מכן, הקב"ה מקלל את קין :

ראב"ע- קין שהיה עובד אדמה, מקוללת אדמתו ועל כן יהיה נע ונד כי לא ימצא אדמה שתניב לו פירות .

ויאמר קין : גדול עווני מנשוא .

רש"י- קין אמר זאת בתמיהה. כלומר, קין טוען כלפי הקב"ה שהוא מלך העולם והוא עושה מה שהוא רוצה, לא יכול לסלוח לחטא פרטי !!

רמב"ן- מביא את לשון **רש"י** ואומר שקין אמר משפט זה על דרך הוידוי, הוא מכיר בחטאו.

הרמב"ן רואה את קין כבעל תשובה בניגוד לרש"י שרואה אותו כמתריס.

קין הולך בהכנעה. לדעת רש"י, במטרה לגנוב את דעת ה'.

ניתן לראות את הדמיון הרב בין החטא הזה לחטא אדם הראשון. שניהם כוללים:
הדרדרות, חוסר לקיחת אחריות

וכו'.